

Medium d.o.o.

DOPOLNITEV
OKOLJSKE IZJAVE
ZA LETO 2022

Žirovnica, julij 2023

KAZALO

1. Izjava o verodostojnosti okoljskih podatkov	04
2. Okoljski vidiki	06
3. Okoljski cilji ter okoljska uspešnost.	09
3.1. Poraba električne energije	09
3.2. Emisije snovi v zrak	11
3.3. Nastajanje odpadnega papirja	13
3.4. Biotska raznovrstnost.	15
3.5. Drugi kazalniki okoljske uspešnosti	15
3.5.1. Proizvodnja električne energije iz OVE	16
3.5.2. Nastajanje nevarnih odpadkov	16
3.5.3. Količina nabavljenih kemikalij	17
3.5.4. Poraba vode	18
3.5.5. Nastajanje mešanih odpadkov	19
3.5.6. Spodbujanje strank k nakupu tiskovin iz recikliranega papirja ali papirja s FSC/PEFC certifikatom	19
3.5.7. Digitalizacija poslovanja	21
4. Obveznosti glede skladnosti	22
5. Komuniciranje	24
5.1. Zunanje komuniciranje	24
5.2. Notranje komuniciranje in usposabljanje	24
6. Izredne razmere	26
7. Izjava okoljskega preveritelja o dejavnostih preverjanja in potrjevanja št. O-005	27

Medium d.o.o., Dopolnitev okoljske izjave za leto 2022
Pripravila: mag. Mirjam Fain, skrbnica sistema ravnanja z okoljem
Odobril: Miran Dolar, direktor

1. Izjava o verodostojnosti okoljskih podatkov

Dopolnitev okoljske izjave za leto 2022 odraža stanje v podjetju Medium d.o.o. za obdobje od 1.1.2022 do 31.12.2022. Vsi podatki navedeni v Dopolnitvi okoljske izjave za leto 2022 so verodostojni in odražajo dejansko stanje sistema ravnanja z okoljem v podjetju Medium.

Okoljska izjava je objavljena na spletni strani www.medium.si. Enkrat letno se ji doda še Dopolnitev okoljske izjave.

Podjetje Medium je samostojno podjetje, katerega dejavnosti potekajo na sedežu organizacije.

Firma: Medium, design, grafični inženiring, tisk, d.o.o.
Skrajšana firma: Medium d.o.o.
Naslov: Žirovnica 60 c
Poštna številka in kraj: 4274 Žirovnica
Občina: Žirovnica
Datum vpisa v sodni register: 10. 1. 1992
Telefon: 04/580 50 20
GSM: 040 221 533
e-mail: medium@medium.si
Spletna stran: www.medium.si
Direktor: Miran Dolar
Skrbnica sistema ravnanja z okoljem: mag. Mirjam Fain
04/580 50 20, mirjam@medium.si
Dejavnost družbe: oblikovanje, priprava za tisk, tisk, prodaja prom. izdelkov
Šifra glavne dejavnosti: 18.120 Drugo tiskanje
Velikost organizacije: mikro podjetje
Število zaposlenih: 17

Svoje delovanje smo zahtevam Uredbe EMAS (Uredba ES št. 1221/2009, z dne 25.11.2009) prilagodili v letu 2010. Prvo Potrdilo o registraciji v sistem EMAS je izdalo Ministrstvo za okolje in prostor, ARSO leta 2011. (Datum vključitve v EMAS: 31.01.2011, registracijska številka SI-00005, registracija je veljala do 31.01.2014. Dokument je objavljen na koncu Okoljska izjava 2010). Zadnje podaljšanje registracije v sistem EMAS smo od Ministrstva za okolje in prostor pridobili v januarju 2023. (Registracija velja do 31.1.2026. Dokument je objavljen na naši spletni strani).

Zaradi novega mednarodnega standarda ISO 14001: 2015, je septembra 2017 prišlo do spremembe Uredbe EMAS. V uredbi Komisije (EU) 2017/1505 je zapisano novo besedilo Prilog I, II in III, v katerih sta sistem EMAS in standard ISO 14001: 2015 usklajena. V decembru 2018 je bila sprejeta nova Uredba Komisije (EU) 2018/2026, ki nadomešča Prilogo IV iz Uredbe ES št. 1221/2009.

Delovanje sistema ravnanja z okoljem in Okoljsko izjavo oz. Dopolnitev okoljske izjave preverja Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje (akreditacijska številka SI-V-0001). Izjava okoljskega preveritelja o dejavnostih preverjanja in potrjevanja št. O-005 je objavljena na koncu vsake Okoljske izjave oz. Dopolnitve okoljske izjave.

Miran Dolar, direktor

2. Okoljski vidiki

Okoljski vidik so elementi dejavnosti, proizvodov ali storitev organizacije, ki lahko vplivajo na okolje. Okoljske vidike smo prvič prepoznali v začetnem okoljskem pregledu leta 2008. V začetku leta 2016 pa smo jih s pomočjo naših zaposlenih ponovno opredelili. Pri opredeljevanju smo upoštevali vidik življenjskega cikla.¹ V letu 2022 smo opredelili okoljske vidike nove digitalne tiskarske linije za tisk etiket iz role na roli. V tabelo 1 smo dodali en nov vidik: raba drugih materialov (etikete, offset plošče...).

V tabeli 1 so naštetni vsi okoljski vidiki in njihovi vplivi na okolje. Okoljski vplivi so kakršnekoli spremembe v okolju (škodljive ali koristne), ki so v celoti ali delno odvisne od dejavnosti okoljskih vidikov organizacije.

Neposredni okoljski vidiki so povezani z dejavnostjo, proizvodi ali storitvami organizacije, nad katerimi imamo neposreden upravljavski nadzor. Posredni okoljski vidiki so lahko posledica interakcije organizacije s tretjimi osebami, na katere lahko do razumne meje vplivamo.

Tabela 1: Okoljski vidiki

Okoljski vidiki	Vpliv na okolje
Neposredni okoljski vidiki	
nastajanje odpadkov	odvisno od nadaljnjega ravnanja
nastajanje nevarnih odpadkov	odvisno od nadaljnjega ravnanja
ravnanje z odpadki	odvisno od nadaljnjega ravnanja
ravnanje z nevarnimi odpadki	odvisno od nadaljnjega ravnanja
emisije snovi v zrak – dejavnost	onesnaževanje zraka
emisije snovi v zrak – kurilna naprava	onesnaževanje zraka
emisije snovi v zrak – prezračevalna naprava	onesnaževanje zraka
raba energentov – prevoz zaposlenih in izdelkov (bencin/ dizel)	izraba naravnih virov
raba energentov (električna energija, plin)	izraba naravnih virov
raba papirja	izraba naravnih virov
raba drugih materialov (etikete, offset plošče...)	izraba naravnih virov
raba vode – količina porabljene vode	izraba naravnih virov
onesnaženost odpadne vode	obremenjevanje vode
uporaba kemikalij	odvisno od vrste kemikalij (hlapnost-zrak, odpadki-skladiščenje in odstr.)
izredne razmere – razlitje kemikalij	možni vplivi na tla, zrak
izredne razmere – požar	možni vplivi na tla, zrak
izredne razmere – razlitje vode	izraba naravnih virov
hrup	povzročanje hrupa
biotska raznovrstnost	vpliv na naravno okolje

1 Faze življenjskega cikla izdelka: pridobivanje surovin, snovanje in oblikovanje izdelkov, proizvodnja in skladiščenje, transport / dostava in pakiranje, uporaba, shranjevanje, obdelava ob koncu življenjske dobe – ponovna uporaba, predelava, recikliranje in končna odstranitev.

Posredni okoljski vidiki

spodbujanje strank k nakupu tiskovin iz rec. papirja ali papirja s FSC /PEFC cert.	izraba naravnih virov / okoljska osveščenost
okoljsko izobraževanje	okoljska osveščenost
sodelovanje z okoljsko osveščenimi kooperanti	izraba naravnih virov / okoljska osveščenost
digitalizacija poslovanja	izraba naravnih virov / okoljska osveščenost

Med samo uporabo naših izdelkov (tiskovin) ne nastajajo okoljski vidiki. Ob koncu življenjske dobe, v primeru če uporabnik z izdelkom pravilno ravna - torej ga reciklira, so okoljski vplivi na okolje minimalni. Prav tako predvidevamo, da bodo etikete (kot del embalaže) kupci reciklirali.

Prepoznane okoljske vidike z metodologijo ocenimo in tako določimo tiste okoljske vidike, ki so za nas pomembni. Pri ocenjevanju upoštevamo štiri kriterije:

- obveznosti glede skladnosti,
- mnenje zainteresiranih strani,
- ekonomski učinek in
- okoljsko tveganje.

Vsak kriterij ima 3-stopenjsko lestvico (zelena, rumena in rdeča barva, ki ponazarjajo barve na semaforju). Vidik opredelimo kot pomemben, če sta vsaj 2 kriterija rumena ali 1 kriterij rdeč. Za pomembne okoljske vidike določimo okoljske cilje ter ukrepe za doseganje le-teh.

Okoljski vidiki, ki smo jih kot pomembne ocenili v letu 2023 so:

- nastajanje odpadkov – nastajanje odpadnega papirja
- emisije snovi v zrak – dejavnost
- raba energentov – prevoz zaposlenih in izdelkov
- raba energentov – električna energija
- biotska raznovrstnost

V drugi polovici leta 2022 smo uvedli novo digitalno tiskarsko linijo za izdelavo personaliziranih etiket iz role na rolo. Finančna sredstva za financiranje projekta zagotavlja Evropska unija iz Sklada za okrevanje in odpornost, in sicer v okviru Instrumenta za okrevanje »NextGenerationEU«.

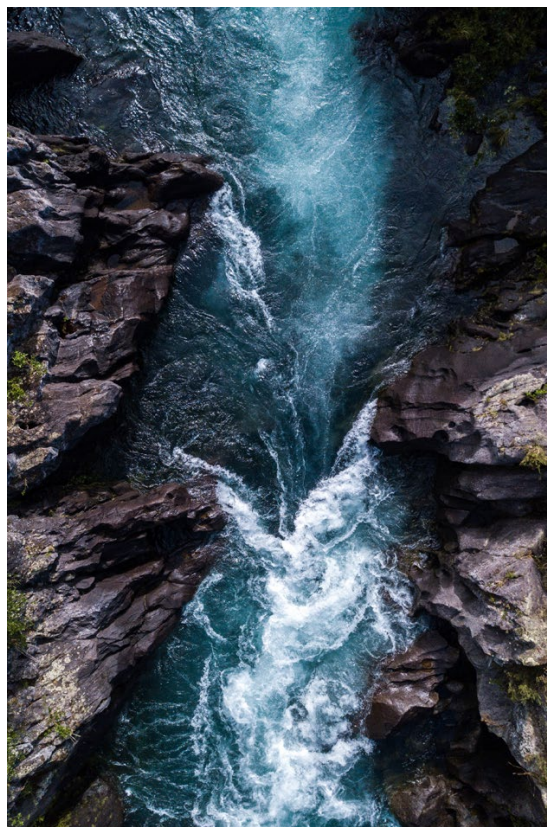
Tudi v letu 2023 je večina ciljev povezanih z uvedbo nove digitalne tiskarske linije. Za digitalno linijo niso potrebne tiskarske plošče in ne kemikalije, ki jih potrebujemo pri offset tisku.

Nastajanje odpadkov – nastajanje odpadnega papirja

Zaradi krajše priprave digitalnega stroja za tisk (v primerjavi s klasičnim offset strojem), je manjša poraba papirja.

Emisije snovi v zrak – CO₂ izpusti; Raba energentov – prevoz zaposlenih in izdelkov

Zmanjšanje izpustov CO₂, prašnih delcev in drugih emisij podjetja in kupcev v prometu zaradi zmanjšanja transporta v tehnološkem procesu. Ker je celoten tehnološki proces predmetne naložbe digitaliziran, od naročila do izdelave in tudi servisiranja stroja preko spleta, pričakujemo, da bomo zmanjšali izpuste toplogrednih plinov oz. znižali naš CO₂ odtis. Manjši CO₂ odtis bo tudi zaradi manjše porabe električne energije nove tehnologije.

Raba električne energije

Digitalna tehnologija močno skrajša postopek priprave tiska, v kateri odpadejo številne faze, ki prav tako porabljajo energijo. Nova tehnološka oprema za isti »izplen« porabi manj energije. Novejša generacija digitalnih tiskarskih strojev kakršna je predmet naložbe je hitrejša kot prejšnja generacija. Zato pri isti porabi energije naredi še enkrat več operacij, posledično se poraba energije na enoto proizvoda krepko zmanjša.

Biotska raznovrstnost

Na parceli, ki stoji poleg našega poslovnega objekta in je trenutno še prazna, bomo omogočili, da se travniško rastlinje razraste in s tem ponudili pašo čebelam in drugim opraševalcem. Uvedli bomo pozno košnjo trave; da se trava prvič pokosi konec maja oz. v začetku junija.

3. Okoljski cilji ter okoljska uspešnost

Za vse okoljske vidike, ki jih opredelimo kot pomembne, si zastavimo okoljske cilje. V nadaljevanju predstavljamo doseganje ciljev v preteklem letu. Okoljsko uspešnost našega podjetja opredeljujejo tudi drugi kazalniki, ki jih prav tako predstavljamo.

Za tiskarne še ne obstaja sektorski referenčni dokument. Kazalniki okoljske uspešnosti predstavljeni v nadaljevanju so povzeti po Uredbi EMAS².

3.1. Poraba električne energije

Skoraj vsako leto posodobimo del elektronske in električne opreme, s čimer zagotavljamo čim boljši izkoristek strojne opreme. Torej, da je poraba električne energije glede na letni prihodek čim manjša.

V tabeli 2 je predstavljena poraba električne energije glede na letni prihodek. V tem kazalniku se upošteva celotna poraba električne energije (ne glede na to, koliko jo proizvedemo v lastni sončni elektrarni).

V juliju 2022 smo montirali novo digitalno tiskarsko linijo za izdelavo personaliziranih etiket iz role na rolo. Zaradi povečevanja pomena in vloge digitalizacije, klasična tiskarska dejavnost izgublja trg povpraševanja in dolgoročno trendi uspešnosti poslovanja upadajo. V podjetju zato želimo diverzificirati dejavnost na področje, kjer vidimo svoje nadaljnje možnosti razvoja na področju grafične dejavnosti. To je segment embalaže oz. specifičen del embalaže – etikete. Glede na dolgoročne trende nižanja naklad in vse večjo potrebo strank po unikatnih in personaliziranih etiketah smo prepoznali tržno nišo na tem področju, zato smo investirali v novo tehnološko linijo digitalnega tiska za izdelavo personaliziranih etiket na roli in stroj za digitalni poljubni razrez etiket.

V primerjavi s tiskom na klasičnem offset stroju je poraba električne energije pri tisku etiket na digitalni tiskarski liniji za 66 % manjša³.

Za leto 2022 smo si zastavili cilj – enaka poraba električne energije (kWh/letni prihodek) kot leto prej. Zastavljeni cilj za leto 2022 smo presegli za 20 %. Torej je bil izkoristek električne energije močno boljši kot v preteklih letih. Za leto 2023 smo si zastavili cilj enaka poraba električne energije (kWh/letni prihodek) kot v letu 2022.

V letu 2022 so se cene naših izdelkov, v primerjavi s preteklimi leti dvignili. Razlog je bil v podražitvi vseh vhodnih surovin v našem proizvodnem procesu. Zato se je kazalnik poraba električne energije glede na letni prihodek tako drastično zmanjšal.

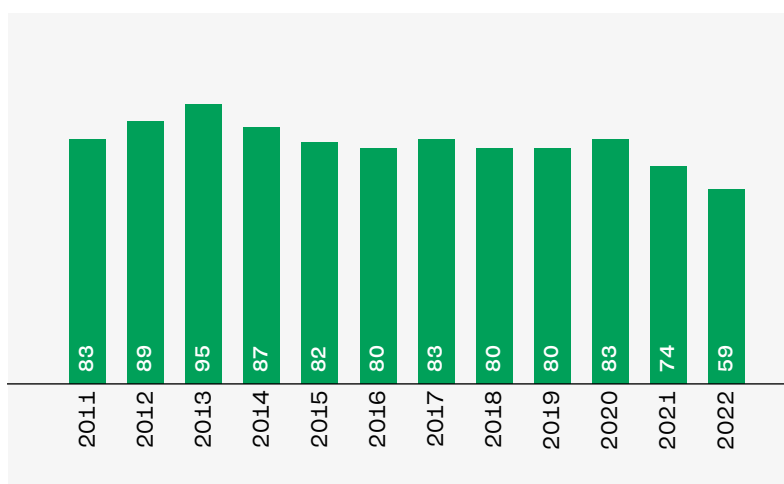
2 Uredba komisije (EU) 2018/2026 z dne 19. 12. 2018.

3 Vir: lasten izračun, pri katerem smo upoštevali naše tiskarske stroje.

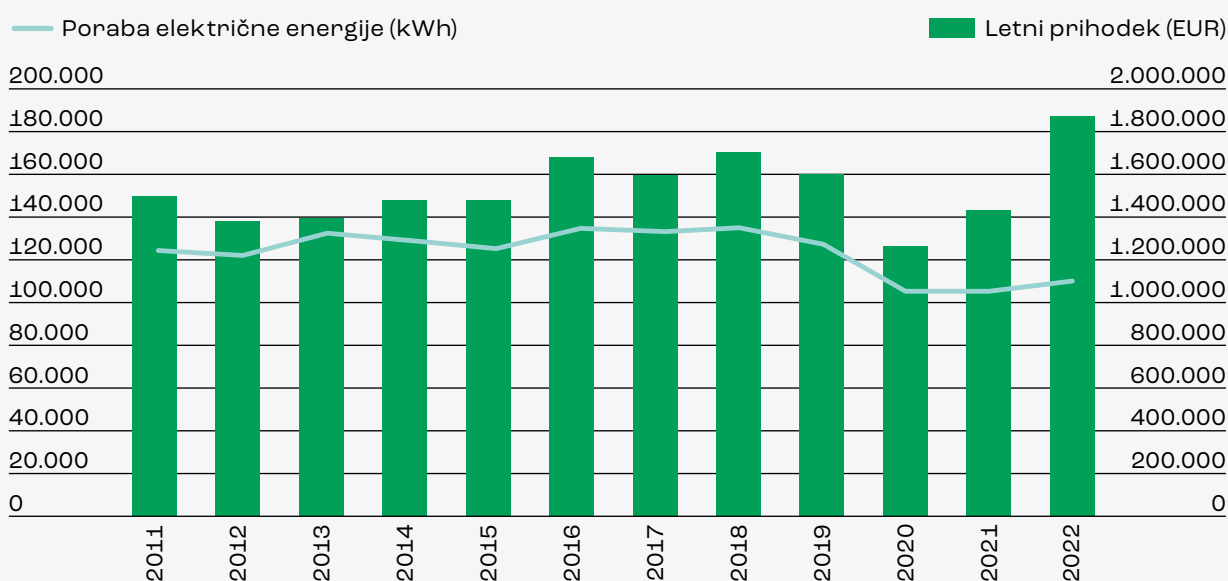
Tabela 2: Poraba električne energije glede na letni prihodek⁴

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021	Cilj 2022	2022	Cilj 2023
Poraba električne energije (kWh/letni prihodek)	83	89	95	87	82	80	83	80	80	83	74	74	74	59	59

Graf 1: Poraba električne energije glede na letni prihodek⁴

Graf 2: Prikaz porabe električne energije in letnih prihodkov

4 Letni prihodek je izražen v tisočih EUR.

Z grafom 2 prikazujemo porabo električne energije (črta) in prihodek podjetja (stolpci) preko let. Na začetku spremljanja (kazalnik spremljamo od leta 2007) sta poraba električne energije in letni prihodek enakomerno naraščala in padala, od leta 2012 dalje pa na nelinearnost obeh elementov vplivajo različni vidiki.

V letu 2020 je zaradi corone prišlo do precejšnjega znižanja prihodkov. Poraba električne energije je prav tako padla, vendar če si pogledamo graf 2, se je kazalnik poraba električne energije glede na letni prihodek, povečal. V letu 2020 je bilo manj povpraševanj, zaradi tega so bili večji pritiski na naše cene. V letu 2021 je bil izkoristek električne energije močno boljši kot v preteklih letih. Letni prihodek se je v primerjavi z letom 2020 povečal, poraba električne energije pa je ostala na podobni ravni. V letu 2022 se je ta trend še povišal. Letni prihodek se je v primerjavi z letom 2021 močno povečal, poraba električne energije pa le rahlo.

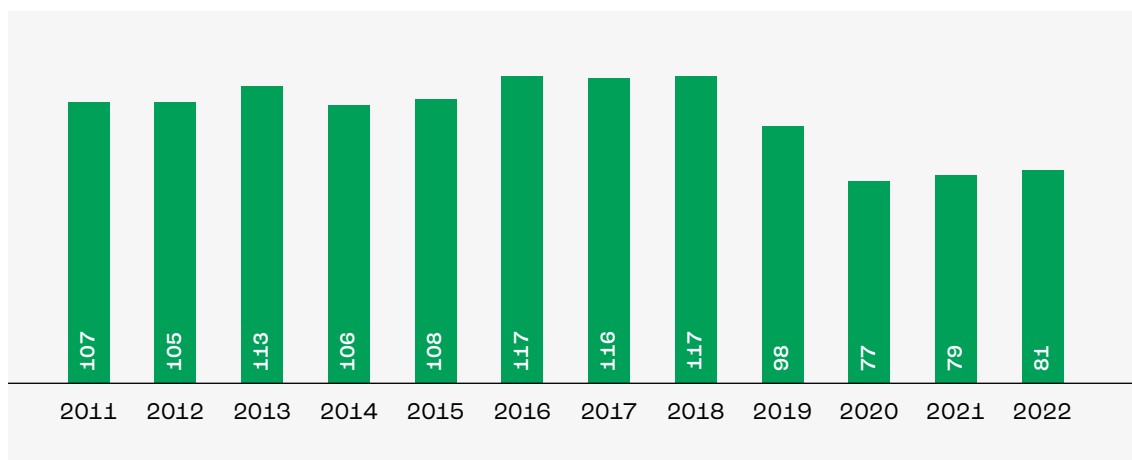
3.2. Emisije snovi v zrak

Naš ogljični odtis izračunavamo od leta 2007. Metodologijo izračunavanja CO₂ odtisa smo povzeli po Umanoteri, Slovenski fundaciji za trajnostni razvoj⁵.

V izračunu ogljičnega odtisa so upoštevani neposredni izpusti zaradi ogrevanja prostorov, posredni izpusti zaradi porabe električne energije, prevozov zaposlenih na delo in službenih prevozov ter porabe papirja. Pri izpustih zaradi porabe električne energije smo električno energijo, ki smo jo proizvedli v sončni elektrarni odšteli od porabljene električne energije.

V letu 2022 smo iz našega podjetja v ozračje izpustili 81 t CO₂, 2 toni več kot leto prej. V primerjavi z letom 2018 so se izpusti v 2022, zmanjšali za 30 %. Graf 3 prikazuje naš ogljični odtis preko let.

Graf 3: Emisije CO₂ (t)

5 V aprilu 2019 smo preverili, ali je prišlo do sprememb pri konverzijskih faktorjih. Naša metodologija je bila ponovno potrjena kot ustrezna, popravek je bil narejen samo pri porabi papirja – ki predstavlja najmanjši delež našega ogljičnega odtisa.

V tabeli 3 je prikazana tudi primerjava med viri izpustov v letih 2018 (v tem letu je sončna elektrarna proizvedla le 2 % naše porabe električne energije) in 2022 (v tem letu smo pridobili 21 % električne energije iz lastne sončne elektrarne).

Tabela 3: Primerjava CO₂ odtisa med leti 2018 in 2022 (t)

	2018	2019	2020	2021	2022	razlika 2022-2018
Električna energija	74,2	59,8	46,86	47,1	47,8	-26,4
Ogrevanje	9,7	9,0	10,15	11,1	23	-9,7
Prevozi	32,7	28,7	19,81	20,7	10,1	0,4
Papir	0,1	0,2	0,17	0,1	0,2	0,1
Skupaj ogljični odtis v t CO ₂	116,7	97,8	77	79	81,1	-35,6

V oktobru 2020 smo na ARSO prijavi naš klimat, za katerega smo tisto poletje ugotovili, da ima več kot 3 kg ozonu škodljivih snovi ali fluoriranih toplogrednih plinov. Kot upravljavcu nepremične opreme za klimatizacijo oz. hlajenje nam ni potrebno vsakoletno poročati na ARSO. V primeru, da bomo morali plin v klimat dodati, pa bomo to upoštevali tudi pri CO₂ izračunu. V letih 2020, 2021 in 2022 v klimat nismo dopolnili plina.

Graf 4 prikazuje sestavo našega ogljičnega odtisa v letu 2022. Največji del še vedno predstavlja poraba električne energije (58,9 %), sledijo prevozi (28,4 %) in ogrevanje (12,5 %). Poraba pisarniškega papirja pa predstavlja zelo majhen delež (0,2 %).

Graf 4: CO₂ odtis v letu 2022 glede na vire izpustov

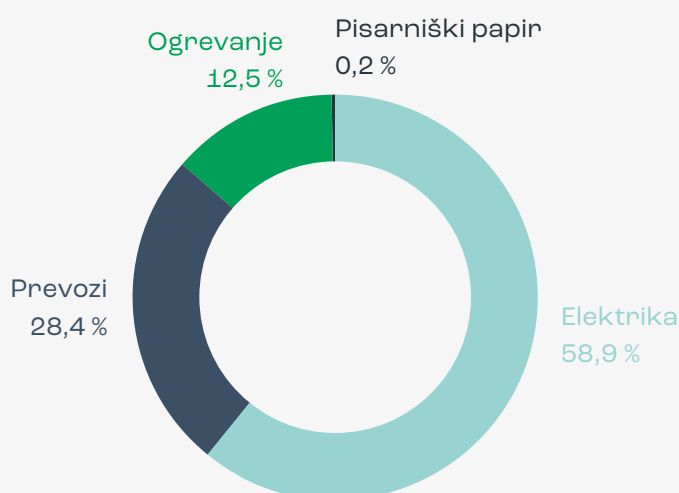

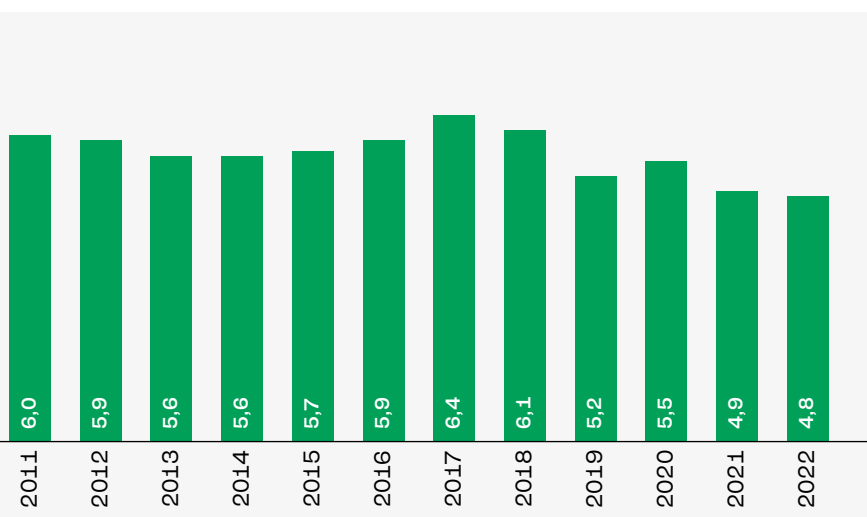
Tabela 4: Emisije CO₂ glede na zaposlenega

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Cilj 2022	2022	Cilj 2023
Emisije CO ₂ (t/ zaposlenega)	6	5,9	5,6	5,6	5,7	5,9	6,4	6,1	5,2	5,5	4,9	4,7	4,8	4,6

Za leto 2022 smo si zastavili cilj, da bomo za 5 % zmanjšali emisije CO₂ na zaposlenega. Tega cilja nismo dosegli. Zmanjšali smo jih za 3 %.

Za leto 2023 smo si zastavili cilj: zmanjšanje emisij CO₂ za 5 %.

Graf 5: Emisije CO₂ glede na zaposlenega

3.3. Nastajanje odpadnega papirja

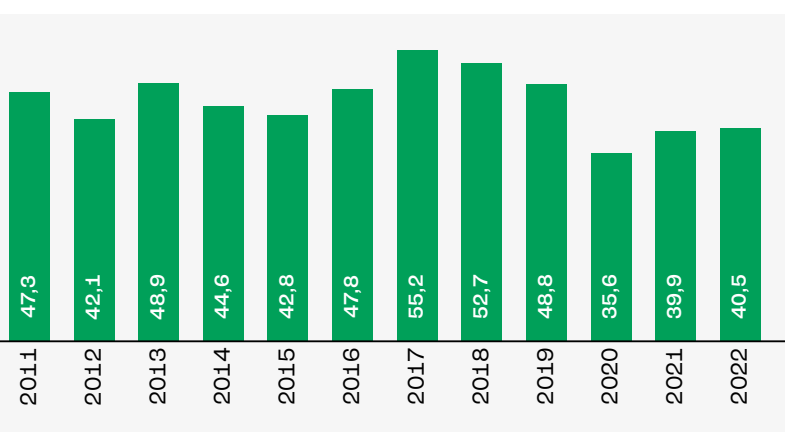
Za izdelavo tiskovin nabavljamo papir v polah (70x100 cm, 90x64 cm...), ki jih potem z rezalnim strojem sami razrežemo na različne dimenzije – odvisno od posameznega naročila. Strankam svetujemo kateri formati papirja nudijo najboljši izkoristek, na končno odločitev stranke pa nimamo vpliva. Če so ostanki papirja iz razreza še dovolj veliki jih podarimo vrtcem, šolam ali drugim zavodom, ki jih uporabijo za kreativno ustvarjanje.

V letu 2020 se je količina odpadnega papirja zmanjšala zaradi manjše nabave papirja. V letu 2022 se je količina odpadnega papirja zopet povečala, delež odpadnega papirja pa se je tudi rahlo povečal (2020: 21 %; 2021: 21 %; 2022: 22 %).

Tabela 5: Nastajanje odpadnega papirja

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nastajanje odpadnega papirja (t)	47,3	42,1	48,9	44,6	42,8	47,8	55,2	52,7	48,8	35,6	39,9	40,5

Graf 6: Nastajanje odpadnega papirja

Graf 7 prikazuje delež odpadnega papirja, glede na nabavljen papir. V letu 2022 je bil ta delež 22 %. Ves čas spremljanja se delež odpadnega papirja giblje okoli 20 %, kar je primerljivo z drugimi tiskarnami.⁶

Za leto 2022 smo si zastavili cilj 5 % zmanjšanje deleža odpadnega papirja, kot v letu 2021. Cilja nismo dosegli, saj se je delež odpadnega papirja celo povečal v primerjavi z letom 2021. Zaradi slabih zalog papirjev pri dobaviteljih v letu 2022, nismo vedno naročali optimalnih formatov in zato so bili potem ostanki / odpadki večji.

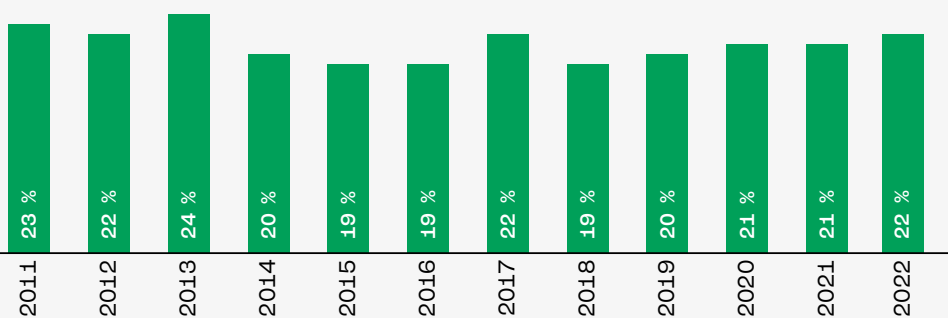
Za leto 2023 smo si zastavili cilj: delež odpadnega papirja želimo zmanjšati na 21 % (od skupaj nabavljenega papirja).

⁶ V juliju 2016 smo naredili primerjavo z 9 evropskimi tiskarnami, ki so prav tako kot mi, registrirane v shemo EMAS. Zanimalo nas je, kolikšen je delež odpadnega papirja, glede na nabavljen papir (output – input) v drugih tiskarnah. Ugotovili smo, da je naše podjetje primerljivo z večino drugih tiskarn. Osem tiskarn (izmed devetih) ima okoli 20 % delež odpadnega papirja - tako kot mi.

Tabela 6: Delež odpadnega papirja

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Cilj 2022	2022	Cilj 2023
Delež odpadnega papirja (%)	23 %	22 %	24 %	20 %	19 %	19 %	22 %	19 %	20 %	21 %	21 %	20 %	22 %	21 %

Graf 7: Delež odpadnega papirja, glede na nabavljen papir

3.4. Biotska raznovrstnost

Velikost parcele, na katerih stoji naša stavba je 1.150 m². Poleg nje, je še ena nezazidana parcela v velikosti 1.600 m². V prihodnjih letih nameravamo na tem zemljišču zgraditi manjši hotel, namenjen »outdoor« gostom.

Stavba zavzema 290 m², parkirišča pa 390 m². Ostalo je travnik, na katerem imamo zasajena medovita drevesa (lipe). V travo smo posebej zasejali različne cvetice – ivanjščice, spominčice... Poleg čebel so dobrodošli obiskovalci tudi krti in ptice.

Za leto 2023 smo si zastavili cilj, da v maju travnik na prazni parceli pokosimo pozno (konec maja ali v začetku junija). S tem bomo poskrbeli za razrast rastlin, ki so paša čebelam in drugim žuželkam.

3.5. Drugi kazalniki okoljske uspešnosti

Lani smo pričeli spremljati število odtisov na digitalnih tiskarskih strojih. Letos tega kazalnika ne prikazujemo več, saj smo ugotovili, da nam skupno število odtisov na posameznih digitalnih tiskarskih strojih ne poda potrebnih informacij. Število odtisov se je štelo ne glede na pokritost barv in format papirja.

3.5.1. Proizvodnja električne energije iz OVE

V začetku oktobra 2018 smo na streho našega podjetja postavili sončno elektrarno. V prvem letu je sončna elektrarna obratovala samo zadnje 3 mesece v letu. Od leta 2019 dalje pa nam dovaja električno energijo skozi celo leto.

V letu 2022 smo v lastni sončni elektrarni proizvedli 22.830 kWh električne energije, kar predstavlja 21 % električne energije, ki smo jo porabili v omenjenem letu.

Tabela 7: Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije

	2018	2019	2020	2021	2022
Proizvodnja električne energije (kWh) iz OVE	2.971	21.300	22.190	21.380	22.830
Odstotek proizvedene energije iz OVE glede na celotno porabo (%)	2 %	16 %	21 %	20 %	21 %

3.5.2. Nastajanje nevarnih odpadkov

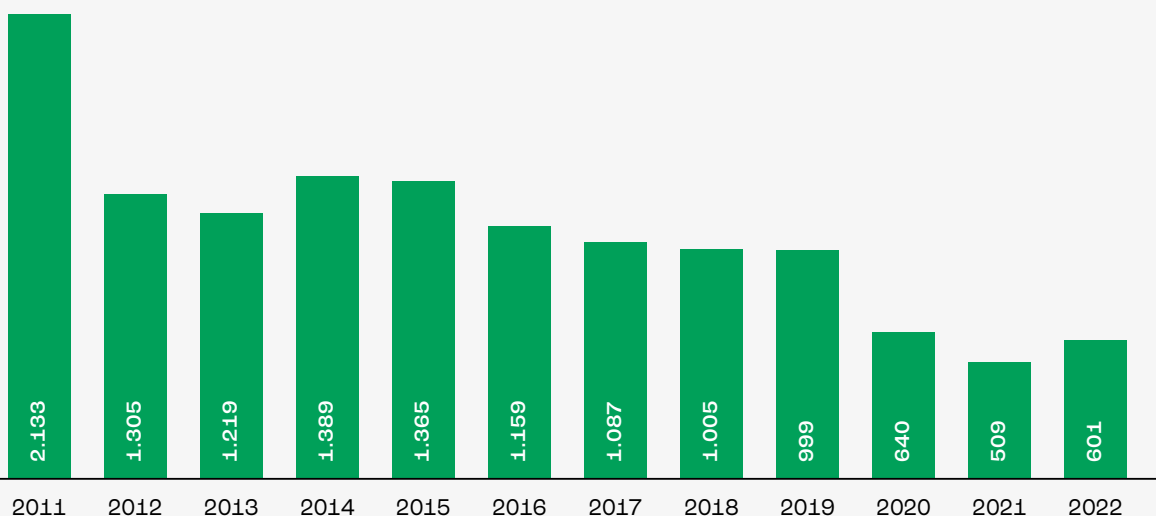
Med nevarne odpadke štejemo vse odpadke, ki imajo poleg številke odpadka še simbol *.

Tabela 8: Nastajanje nevarnih odpadkov

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nastajanje nevarnih odpadkov (kg)	2.133	1.305	1.219	1.389	1.365	1.159	1.087	1.055	999	640	509	601

V letu 2019 in 2020 je nastalo manj nevarnih odpadkov zaradi zamenjave tehnologije pri osvetljevanju offset tiskarskih plošč. V letih 2020 in 2021 pa je razlog tudi v manjšem obsegu dela zaradi epidemije. V letu 2022 se je količina nevarnih odpadkov v primerjavi s preteklim letom povečala za 20 %, saj smo ponovno pričelo delati v »normalnem« obsegu. Je bila pa količina nevarnih odpadkov v letu 2021 najnižja, odkar spremljajmo ta kazalnik.

Graf 8: Nastajanje nevarnih odpadkov

3.5.3. Količina nabavljenih kemikalij

Kemikalije glede na njihove lastnosti, opredeljene v varnostnih listih, ločimo na nenevarne in nevarne. Med nenevarnimi kemikalijami največji delež predstavljajo barve za offset tisk, manjši del pa kemikalije za dodatek pri tisku. Med nevarnimi kemikalijami največji delež predstavljajo preparati za pripravo vlažilne vode⁷ (izopropilni alkohol), preparati za izmivanje in čiščenje ter v manjših količinah še druge kemikalije.

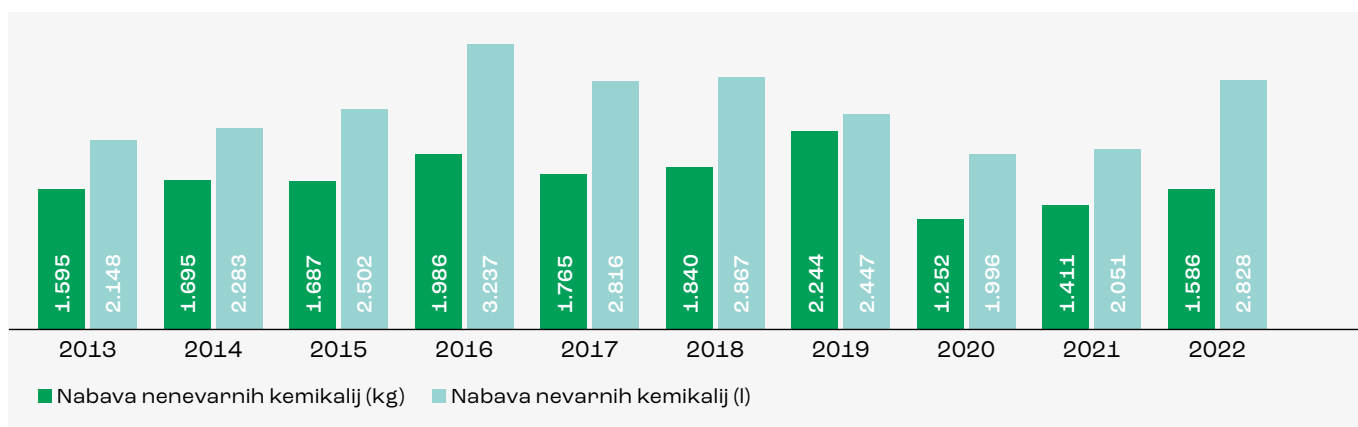
Nabava kemikalij se je v letu 2022 močno povečala. V tem letu smo povečali obseg dela v primerjavi z letoma 2020 in 2021, ko so bile omejitve povezane s corona virusom. Ne najdemo pa vzroka za tako močno povečanje nabave nevarnih kemikalij (v primerjavi z nenevarnimi).

Tabela 9: Nabava nevarnih in nenevarnih kemikalij

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nabava nenevarnih kemikalij (kg)	1.595	1.695	1.687	1.986	1.765	1.840	2.244	1.252	1.411	1.586
Nabava nevarnih kemikalij (l)	2.148	2.283	2.502	3.237	2.816	2.867	2.447	1.996	2.051	2.828

7 Sestava vlažilne vode vpliva na kakovost odtisa. Preparati za pripravo vlažilne vode zmanjšujejo površinsko napetost in omogočajo tisk z manj vode. Le-ti vsebujejo sestavine, ki vzdržujejo stabilno pH-vrednost od 4,50 do 5,50.

Graf 9: Nabava kemikalij

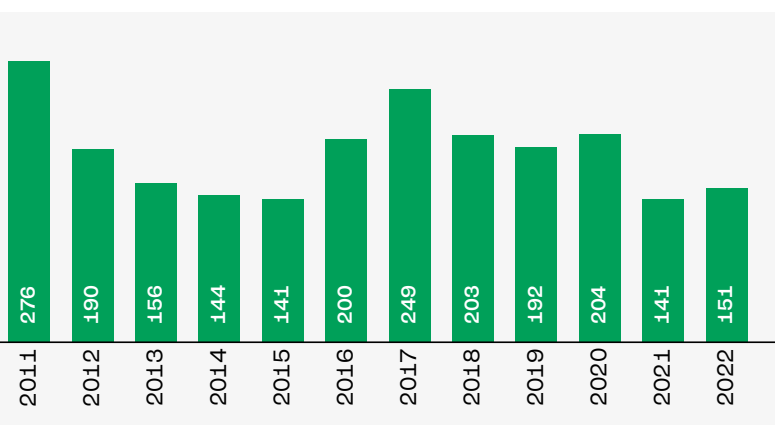
3.5.4. Poraba vode

Tabela in graf 10 prikazujeta porabo vode med leti 2011 in 2022. V našem tehnološkem procesu porabimo zelo malo vode, največ jo porabimo v sanitarijah. V letu 2022 se je poraba rahlo povečala, saj se je povečalo število zaposlenih.

Tabela 10: Poraba vode

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Poraba vode (m ³)	276	190	156	144	141	200	249	203	192	204	141	151

Graf 10: Poraba vode

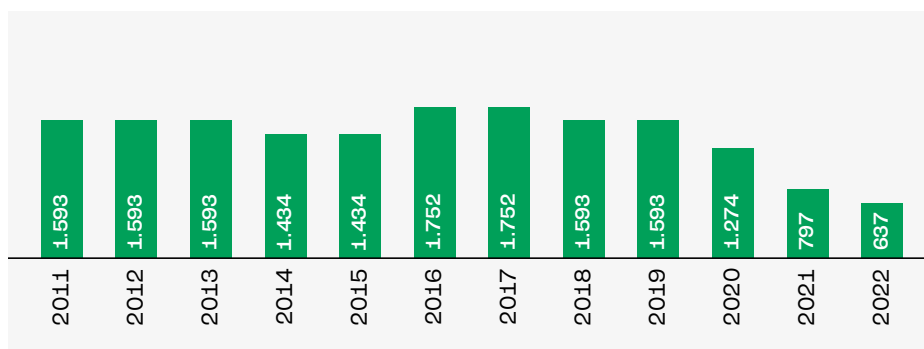
3.5.5. Nastajanje mešanih odpadkov

Količina mešanih odpadkov se je v zadnjih 3 letih zmanjšala.

Tabela 11: Nastajanje mešanih odpadkov

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nastajanje mešanih odpadkov (kg)	1.593	1.593	1.593	1.434	1.434	1.752	1.752	1.593	1.593	1.274	797	637

Graf 11: Nastajanje mešanih odpadkov

3.5.6. Spodbujanje strank k nakupu tiskovin iz recikliranega papirja ali papirja s FSC/PEFC certifikatom

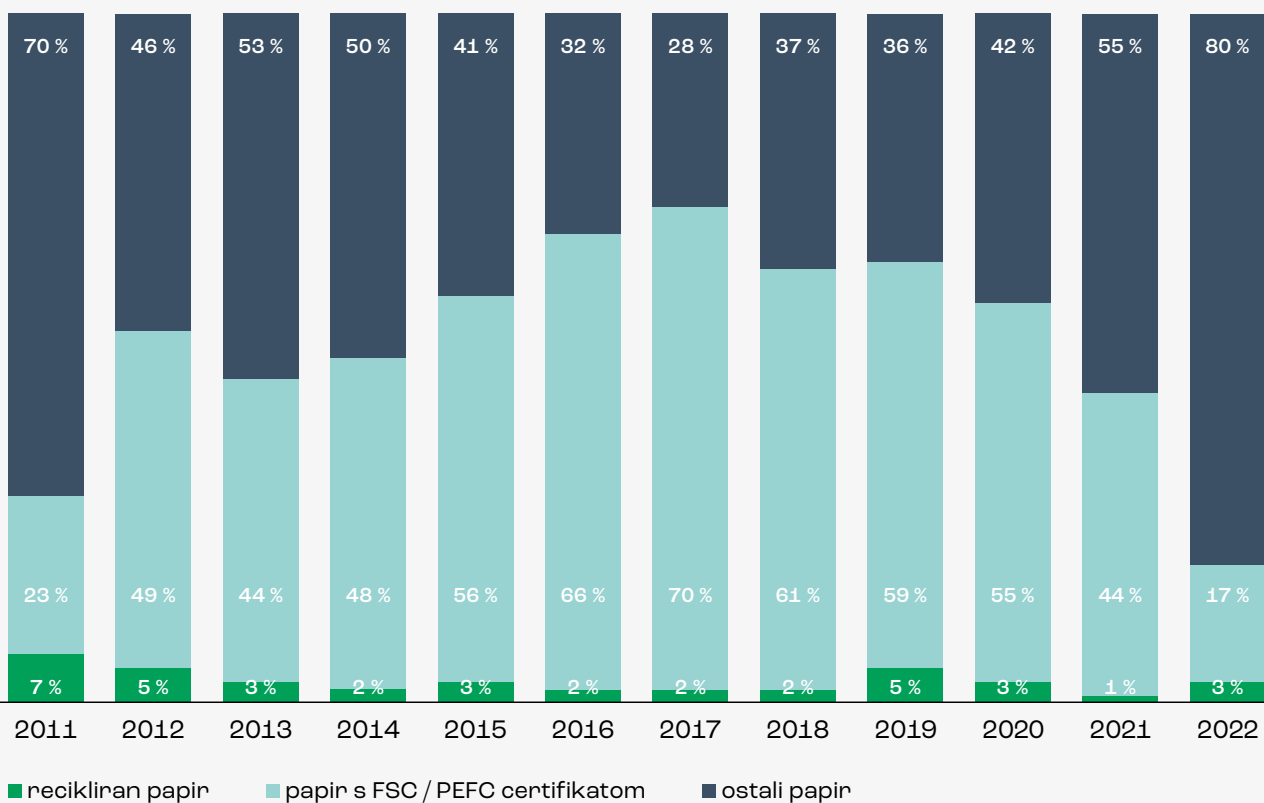
Iz tabele 12 je razvidno, da je delež recikliranega papirja v letu 2022 višji kot leto poprej. Delež papirja s FSC oz. PEFC certifikatom pa se je že peto leto zapored znižal. V letu 2022 je bil najnižji odkar spremljamo ta kazalnik.

Razlogov je več. Prvi razlog je ta, da ne sodelujemo več z enim dobaviteljem papirja iz tujine, ki nam je dobavljal večinoma certificiran papir. Drugi razlog je v tem, da eden izmed slovenskih dobaviteljev papirja s certifikati nima več na zalogi, zato je dobava daljša. Pri nas sproti (glede na naročila) naročamo papir in zato večino časa ne moremo čakati na dobavo iz tujine. Kajti skoraj vsem strankam se mudi in želijo čim prej dobiti naročeni izdelek. Večjih zalog papirja pa ne moremo imeti, ker nimamo prostora.

Tabela 12: Odstotek recikliranega papirja in papirja s FSC in PEFC certifikatom glede na celotno količino kupljenega papirja

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
recikliran papir	7 %	5 %	3 %	2 %	3 %	2 %	2 %	2 %	5 %	3 %	1 %	3 %
papir s FSC / PEFC certifikatom	23 %	49 %	44 %	48 %	56 %	66 %	70 %	61 %	59 %	55 %	44 %	17 %
ostali papir	70 %	46 %	53 %	50 %	41 %	32 %	28 %	37 %	36 %	42 %	55 %	80 %

Graf 12: Sestava nabavljenega papirja

3.5.7. Digitalizacija poslovanja

V letu 2020 smo med posredne vidike uvrstili epidemijo Covid-19; ta vidik smo v letošnjem letu preimenovali v digitalizacijo poslovanja. V letu 2020 smo vzpostavili novo spletno stran.

Uvedba nove digitalne tiskarske linije za tisk personaliziranih etiket iz role na rolo v letu 2022 je podjetju omogočila pomemben tehnološki napredek tudi na področju povezljivosti obstoječega informacijskega sistema z novo linijo in procesom dela. Dva stroja - tiskalnik in dodelavni stroj - smo združili v novo tiskarsko linijo za tisk personaliziranih etiket iz role na rolo. Za delovanje proizvodnega procesa smo linijo povezali v naše obstoječe informacijsko okolje, katerega smo prilagodili in nadgradili za najbolj optimalen potek dela.

4. Obveznosti glede skladnosti

Delovanje našega podjetja je z vidika varstva okolja podvrženo naslednjim zakonskim regulativam:

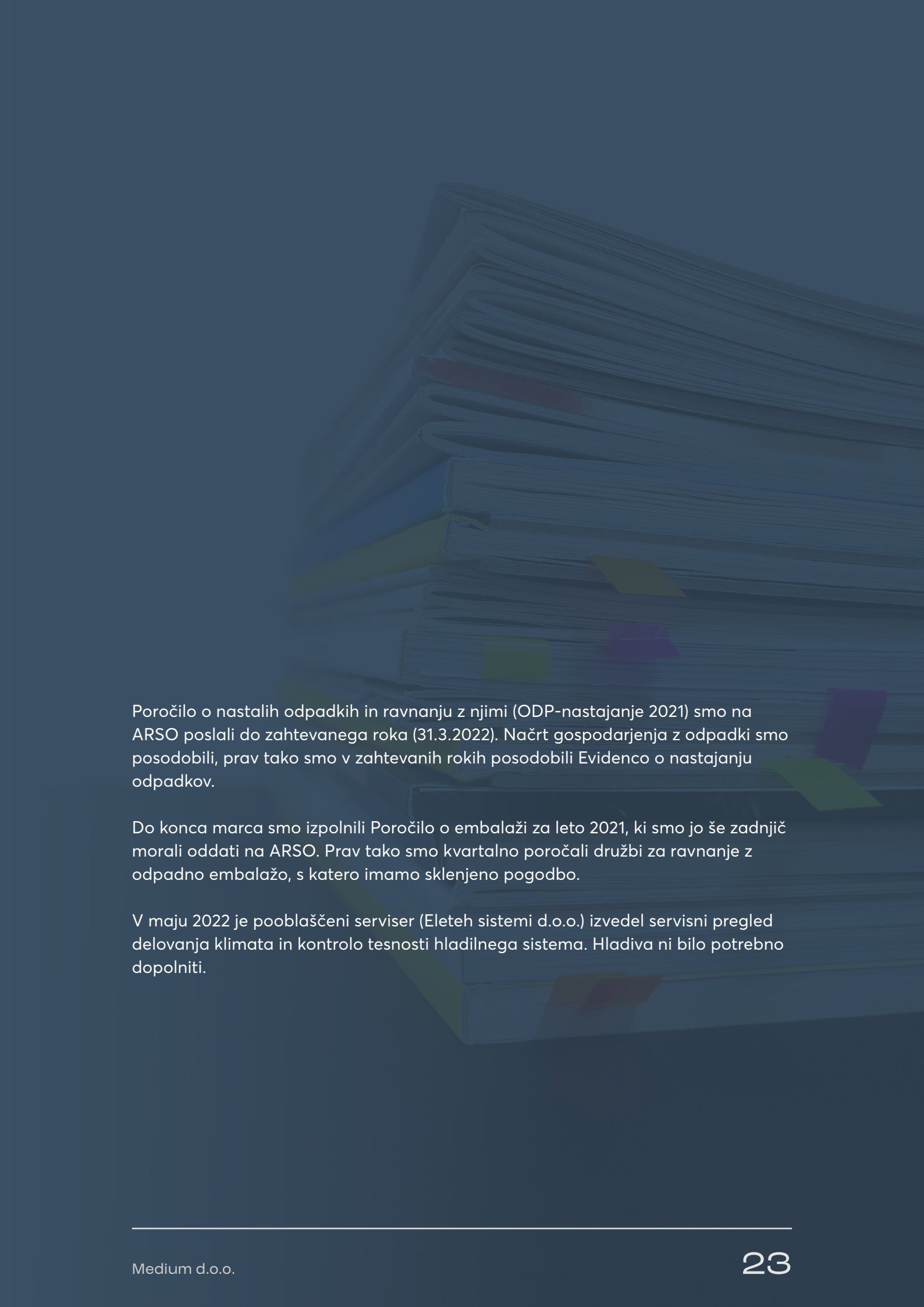
- splošni predpisi (varstvo okolja, požarna varnost, zdravje pri delu...),
- varstvo voda (odpadna voda),
- varstvo zraka (mala kurilna naprava na plin, klimat),
- varstvo pred hrupom (varovanje delavcev pred hrupom),
- nevarne snovi in varstvo tal (ravnanje in skladiščenje nevarnih snovi),
- ravnanje z odpadki (različne frakcije odpadkov, ravnanje z embalažo in odpadno embalažo),
- energetika (energetska izkaznica stavbe, samooskrba z električno energijo),
- lokalni predpisi občine Žirovnica (odpadna voda, komunalni odpadki, pitna voda...),
- nekateri evropski predpisi (Uredba REACH, Uredba 1272/2008, Uredba 1221/2009, 2017/1505 in 2018/2026) ter
- potrebe in pričakovanja zainteresiranih strani, ki postanejo obveznost glede skladnosti (SVHC snovi, uporaba papirja s FSC in PEFC certifikati in recikliranih papirjev).

Za izdelavo in uporabo tiskovin ne obstaja noben zakonski predpis. Ob koncu uporabe tiskovin, pa Uredba o odpadkih (Ur.l. št. 77/22) določa, da je potrebno odpadke iz papirja zbirati ločeno.

Delovanje podjetja je skladno z zakonskimi zahtevami, posebnih dovoljenj ne potrebujemo.

Na področju požarne varnosti je bil v juniju opravljen redni letni servis gasilnikov in pregled hidrantne omarice.

Vsako leto moramo izvesti meritev emisij snovi v zrak na mali kurilni napravi. Letni pregled in meritve so bile izvedene aprilu 2022. Na osnovi pregleda je bil izdelan Zapisnik o pregledu kurilne naprave in Zapisnik o meritvah kurilne naprave, ki je bil pozitiven (KNOF Dimnikarstvo in storitve Alojz Cizelj s.p., 21.4.2022).

Poročilo o nastalih odpadkih in ravnanju z njimi (ODP-nastajanje 2021) smo na ARSO poslali do zahtevanega roka (31.3.2022). Načrt gospodarjenja z odpadki smo posodobili, prav tako smo v zahtevanih rokih posodobili Evidenco o nastajanju odpadkov.

Do konca marca smo izpolnili Poročilo o embalaži za leto 2021, ki smo jo še zadnjič morali oddati na ARSO. Prav tako smo kvartalno poročali družbi za ravnanje z odpadno embalažo, s katero imamo sklenjeno pogodbo.

V maju 2022 je pooblaščen serviser (Eleteh sistemi d.o.o.) izvedel servisni pregled delovanja klimata in kontrolo tesnosti hladilnega sistema. Hladiva ni bilo potrebno dopolniti.

5. Komuniciranje

5.1. Zunanje komuniciranje

Veliko informacij o delovanju našega podjetja je dostopnih preko spletne strani www.medium.si, kjer vsako leto objavimo Okoljsko izjavo oz. Dopolnitev okoljske izjave za preteklo leto.

V eni reviji objavljamo prispevke o delovanju našega podjetja in/ali okoljskih temah. V reviji EOL smo objavili novico: V podjetju Medium uspešno prestali okoljsko presojo (september).

Julija smo podaljšali članstvo v Zelenem omrežju. V avgustu smo na portalu Zelena Slovenija objavili naše okoljsko poročilo (Okoljska izjava za leto 2021).

V začetku oktobra je direktor Miran Dolar sodeloval na 19. kongresu slovenskih založnikov na Bledu. Naslov okrogle mize je bil Založništvo in trajnostne produkcijske prakse: od digitalizacije do produkcije. »Največji prihranek sogovorniki vidijo v naročanju papirjev na format, saj se pri tem izogneju obrezam in odpadku, ki se sicer reciklira. Papir je mogoče reciklirati kar sedemkrat. Prav tako sta razvoj in uporaba brezkemijskih plošč preplovala količino potrebne vode pri tiskanju. Novejše barve so vse bolj ekološko sprejemljive in ne povzročajo težav pri recikliranju. V zadnjem času največjo težavo predstavlja visoka cena energije in neugodne napovedi za cene papirja v letu 2023.« (Vir: <https://knjiznicarske-novice.si/19-kongres-zaloznikov/>, 13.10.2022)

Stranki smo ponovno posredovali certifikate o barvah in papirjih. Poslali smo ji vse dokumente, ki smo jih prejeli od dobaviteljev. V septembru smo od enega kupca prejeli dopis o ocenjevanju nas kot njihovega dobavitelja. Drugemu kupcu smo izpolnili vprašalnik.

V juniju smo prejeli obvestilo, da eden izmed pomožnih materialov, ki ga uporabljamo na 2 offset tiskarskih strojih vsebuje SVHC snov koncentraciji nad 0,1 % teže. Sprejeli smo potrebne ukrepe za varnost delavcev, okoljski pa niso bili potrebni.

5.2. Notranje komuniciranje in usposabljanje

Notranje komuniciranje z zaposlenimi poteka na delovnih mestih, če je potrebno se skliče poseben sestanek. Manj obširne novosti in okoljske novice se obešajo na okoljsko tablo, ki je nameščena v tiskarni. Zaposleni lahko na okoljski tabli objavijo svoje predloge, mnenja... Vsak izmed zaposlenih ima svojo »Osebno izkaznico EMAS, ISO 14001«, na kateri so zapisane delovne prakse in odgovornosti v SRO.

V letu 2022 zaposleni niso podali nobenega predloga glede sistema ravnanja z okoljem.

Notranje usposabljanje zaposlenih izvajata direktor Miran Dolar ali skrbnica SRO Mirjam Fain. Zunanje usposabljanje pa izvajajo za to usposobljeni izvajalci.

V letu 2022 smo izvedli tri notranja usposabljanja; v maju je za vse zaposlene potekala predstavitev Okoljske izjave za leto 2021 in razdelitev »okoljskih osebnih izkaznic«. Dvakrat pa je skrbnica novim v podjetju predstavila okoljska certifikata in zadolžitve vseh v podjetju. Na prvem izobraževanju v juniju sta bila prisotna 2 praktikanta, na drugem v avgustu pa 3 na novo zaposleni delavci.

Z zaposlenimi smo tudi v letu 2022 izvedli akcijo S kolesom v službo, ki je potekala od januarja do decembra. Vsem udeležencem, ki so sodelovali v interni kolesarski akciji – teh je bilo v lanskem letu sedem – smo podarili simbolične nagrade.

V maju smo izvedli samostojno vajo evakuacije. V juniju se je en zaposleni udeležil tečaja in uspešno opravil izpit iz prve pomoči za delovne organizacije. V juliju sta 2 zaposlena opravila usposabljanje za začetno gašenje in evakuacijo. V juniju in septembru so se zaposleni, ki jim je potekla veljavnost potrdil udeležili usposabljanja za varno delo in varstvo pred požarom.

V aprilu se je skrbnica udeležila spletnega izobraževanja na temo novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-2). V okviru evropskega zelenega tedna se je v maju udeležila webinarja na temo EMAS and Climate Management.

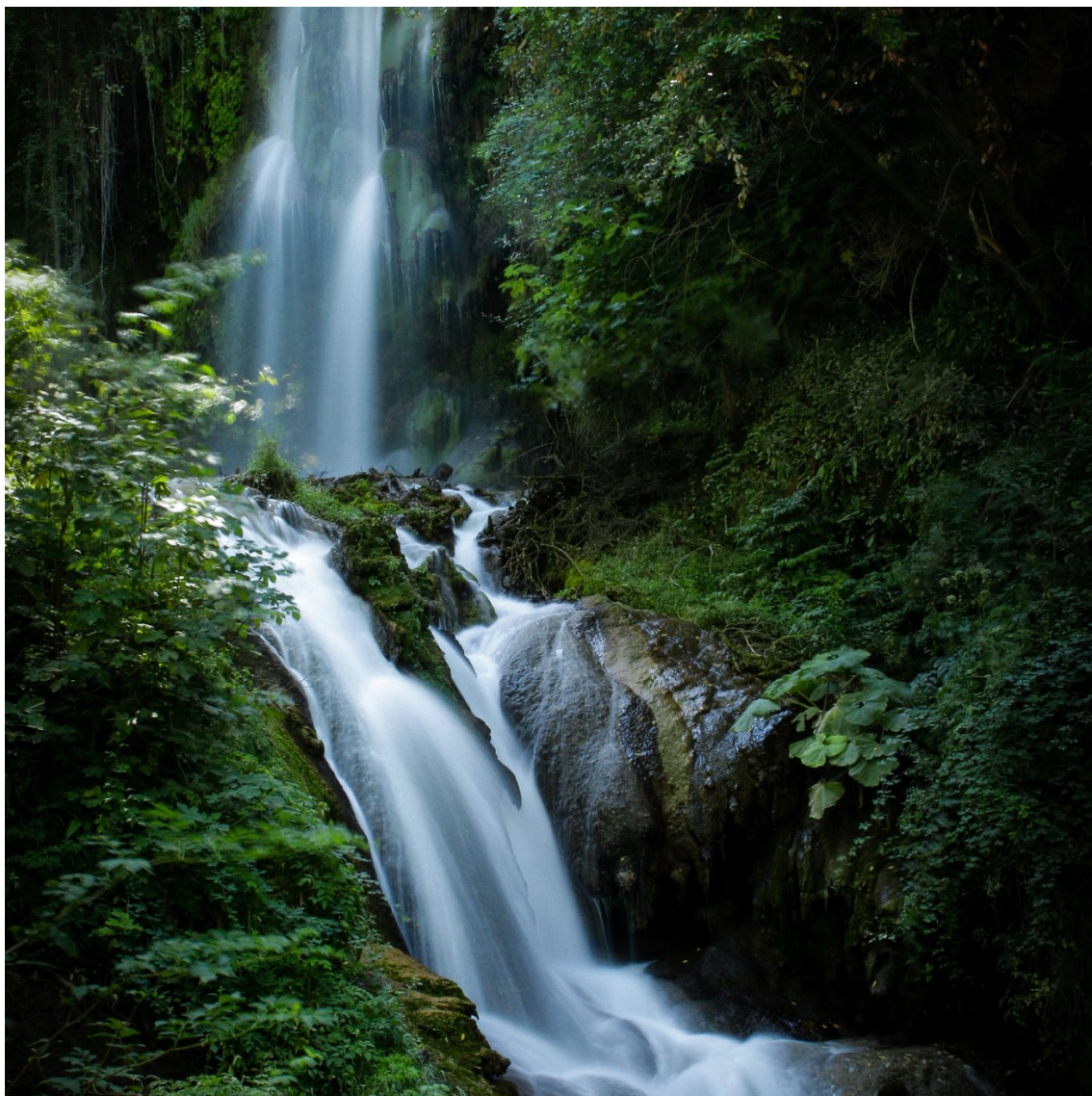

6. Izredne razmere

Glede na našo naravo dela smo kot najbolj verjetne opredelili tri izredne razmere; razlitje kemikalij, požar in razlitje vode. Do razlitja vode na zunanji cevi je prišlo v letu 2017. Požara ali razlitja kemikalij nismo imeli.

Za vsako izmed omenjenih nesreč smo zapisali preventivne in aktivne ukrepe, katere tudi redno izvajamo.

Za komuniciranje z javnostjo glede izrednih razmer je zadolžen direktor, ki edini lahko potrdi resničnost informacij.

Izjava okoljskega preveritelja o dejavnostih preverjanja in potrjevanja št. O-005

Slovenski institut za kakovost in meroslovje,
z registracijsko številko okoljskega preveritelja SI-V-0001,
akreditirani za preverjano dejavnost organizacije (NACE: 18.12),

izjavlja, da smo preverili ali organizacija:

MEDIUM d.o.o.

Žirovnica 60 C, 4274 Žirovnica
Z registracijsko številko SI-00005

izpolnjuje vse zahteve Uredbe (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS).

S podpisom tega dokumenta izjavljamo, da:

- sta bila preverjanje in potrjevanje izpeljana popolnoma v skladu z zahtevami Uredbe (ES) št. 1221/2009, Uredbe (ES) 2017/1505 in Uredbe (ES) 2018/2026;
- rezultati preverjanja potrjujejo, da ni dokaza o neskladnosti z veljavnimi zakonskimi zahtevami v zvezi z okoljem;
- podatki in informacije iz okoljske izjave »Dopolnitev okoljske izjave za leto 2022, Medium d.o.o., julij 2023«, podajajo zanesljivo, verodostojno in pravilno sliko o vseh dejavnostih organizacije v obsegu, navedenem v okoljski izjavi

Ta dokument ni enakovreden registraciji EMAS. Registracijo EMAS lahko podeli le pristojni organ na podlagi Uredbe (ES) št. 1221/2009. Ta dokument se pri sporočanju javnosti ne uporablja samostojno.

Datum validacije: 2010-07-21

Izdaja: 12/2023-07-26

Gregor Schoss:
Direktor SIQ Ljubljana

SIQ Ljubljana, Mašera Spasičeva 10, SI-1000 Ljubljana, Slovenija,
tel.: +386 1 4778 100 • fax: +386 1 4778 444 • e-mail: info@siq.si • <http://www.siq.si>

Zeleni tisk?
Modra odločitev.

Medium d.o.o.
Žirovnica 60c, 4274 Žirovnica
T 04/580 50 20
M 040/221 533
E medium@medium.si

www.medium.si